

АРХИВ СРБИЈЕ, Београд

АКАДЕМИЈА
ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ
Бр. 250
7-VI-1945. год.
У БЕОГРАДУ

МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ СРБИЈЕ
Одељење за науку, уметност и културу

За настављање нормалног рада Академије, која је за време рата тешко оштећена и у погледу зграда и у погледу инвентара, неопходно је потребно предузети хитне мере да се збрину следеће неопходне потребе:

І ЗГРАДА

Пре рата Академија је имала своје просторије у трима зградама: у Рајићевој 10, у Коларчевој задужбини и згради на Топличиним венцу бр.21. У току рата оштећена је зграда на Топличиним венцу, а када је поправљена, Немци су је одузели за своје потребе. Пред крај рата, окупатор је одузео зграду у Рајићевој бр.10 па је Академија била принуђена да се послужи просторијама Уметничког музеја. За време борбе у Београду, непријатељ је спалио просторије у Коларчевој задужбини, којом приликом је уништен главни део инвентара Академије, а зграда у Рајићевој улици је тешко оштећена, па је немогуће користити ове просторије за нормалан рад без темељите поправке. Сматрамо да би најповољније решење било да се све радне просторије Академије налазе у једној згради; то намеће природа посла.

У случају да се за ову школску годину не може постићи ово решење, Академија би морала да се задовољи просторијама у двема зградама које не би смеле бити много удаљене једна од друге.

Просторије потребне Академији су:

- 1) За сликарски атеље 3-10 просторија вел. 6/5
- 2) За графички одсек 4 просторије вел. 6/5
- 3) За вајарски одсек 7 просторија вел. 6/5
- 4) За високу школу за наставнике 4 просторија вел. 6/5
- 5) За Мајсторске школе 6 просторија вел. 4/5
- 6) За вечерњи акт или просторију 10/10 или две просторије 7/6

ІІ ОГРЕВ

Рад Академије захтева да се због модела сале загревају већ од новембра месеца. Ако је ложење у свакој соби потребно, било би потребно до почетка школске године обезбедити 10 вагона мрког угља и 10 за дрва.

ІІІ МОДЕЛИ

Питање модела било је у Академији увек скопчано са тешкоћама. Нарочито у погледу акта. Уколико их је било, напуштали су посао чим би добили запослење са

месечним ангажманом. Академија има потребу за најмање 6 модела за акт дневно. Сматрамо да би најбоље било ангажовати овај број са месечном платом – дневничари – која би се кретала од 2300 до 2500 дин. месечно, као и до сада. Целокупна потреба за моделе износила би 230.000 рачунајући рад за 40 радних недеља.

IV НАМЕШТАЈ

Намештај и школски и канцеларијски сасвим је недовољан. Потребно је:

- 1) Сликарских ногара..... 60 комада
- 2) Вајарских постоља..... 20
- 3) Табла за цртање..... 50
- 4) Подијума.....8
- 5) Паравана од по 2.5/2.....8
- 6) Столица за вечерњи акт.....50
- 7) Кубова за модел.....10
- 8) Рефлектора.....6
- 9) Столова великих 2x0.70 м.ком.....10
- 10) Столица.....20
- 11) Драперија.....5

V РАДИОНИЦА

Све радионице у Академији тешко су оштећене и пре почетка нормалног рада захтевају комплетирање алата и материјала.

Потребно је:

а) За радионицу графичког одсека

- 1) Две посуде од поцинкованог лима вел.см. 60/80/5
- 2) Два купатила од папирмашеа већа и једно купатило мање
- 3) Један бокал од 5 литара
- 4) Пет боца са стакленим запушачима до 1 лит. и
- 5) Десет боца са стакленим запушачима до 1/2 л.
- 6) Један електрични решо са плочом
- 7) Два кожна ваљка
- 8) Два ваљка од туткала (Валцмасе)
- 9) Пет цинканих полираних плоча до 2 мм и
Две цинкане неполиране плоче од 2 мм
- 10) Двадесет литографских каменова разне величине
- 11) Једна ручна преса за бакропис (ваљак дуж. бар 60 цм)
- 12) Једна ручна преса за литографију (умдрукпресе)
- 13) Једне мангеле хоризонталне (Штраубшт)
- 14) Две мермерне плоче 50/60
- 15) Хладно тоцило
- 16) Арканзас
- 17) Гарнитуру арканзаса за длета
- 18) Једна тестера за метал
- 19) Три турпије, један чекић и једна кљешта
- 20) Један гвоздени лењир 1 м и гвоздени троугао равнокраки
- 21) Једну мензуру од 25 цм3
- 22) Разних хемикалија
- 23) Холанског фирнајза 2 лт.

- 24) Ланеног уља 2 лт.
- 25) Терпентина ректификованог 2 л.
- 26) Терпентина обичног 5 л.
- 27) Боја за бакропис, литографију и дрворез 2 кг.
- 28) Два метра филца деб. 1 цм,
- 29) Хартије за пробне отиске
- 30) Лонац за туткало од 1 лт.
- 31) Један лонац од 3 лт.

б) за радиноцу Сликарког отсека

- 1) Решо са плочом
- 2) Разних уљаних боја за сликање 150 кгр.
- 3) Ланеног уља бољег 10 кг.
- 4) Терпентина ректифицираног 10 лт.
- 5) Терпентина обичног 20 лит.
- 6) Туткала 10 кг.
- 7) боја у праху 15 кгр.
- 8) деклове за сликање 10 веза до по 25 у вези
- 9) два лонца од по три литра
- 10) чекића мањих 4 комада
- 11) кљешта за вађење ексера 4 ком.
- 12) кљешта за натезање платна 4 ком.
- 13) ексерчића тапетарских 5 кгр.
- 14) реквизита за мртву природу
- 15) реквизита за моделе (униформе, ношње, оружје и др.)
- 16) сапуна 20 кгр.
- 17) мапе за чување радова вел. 80/120 комада 10
- 18) четке за сликање разних 250 комада.

ц) За радионицу за камен

- 1) Разна челична длета 50 ком
- 2) 10 ком. чекића за камен
- 3) 10 ком. Набора

д) За Радионицу за дрво

- 1) Две мање столарске тезге
- 2) Једно ладно тоцило
- 3) Два комада шмиргшајбе
- 4) Три комада камен белегија
- 5) Једна обична тестера
- 6) Три комада ручних тестера
- 7) Десет комада дрвених маљица
- 8) 60 ком. Длета разне величине
- 9) 1 кгр. Туткала
- 10) 1.5 м3 орах јавор.

е) Радионица за гипс

- 1) 1000 кгр. гипса
- 2) 1 кгр. шелака
- 3) 6 кгр. жице $\frac{1}{2}$ мм

- 4) 2 пара клешта
- 5) 1 кгр. ексера
- 6) 30 м2 платна
- 7) 2000 кгр. глине

VI БИБЛИОТЕКА

Библиотека Академије располагала је до паљевине Коларчеве задужбине близу 2000 примерака претежно дела из области ликовне уметности.

Приликом поделе имовине народних непријатеља, Академија је успела да добије око 100 примерака дела мањег значаја.

Сматрамо да би при комплетирању библиотеке требало узети у обзир најзначајнија дела класичне и савремене уметности (монографије), студије из естетике и филозофије, и са њима у вези научних области.

Само тако комплетирана библиотека моћи ће да одговара потребама.

VII УЧИЛА

Рад Академије не може се замислити без учила која служе као узорци при очигледној настави. Академија је имала знатан број одлива у гипсу и бронзи као и факсимилних репродукција репродукција радова класичних и модерних мајстора.

Потребно је поново набавити сва та учила, а она би се могла у данашњим околностима набавити као и знатан део горе наведених потреба у иностранству-непријатељским земљама.

III САДАШЊЕ МОГУЋНОСТИ РАДА

Тренутна ситуација у Академији је следећа:

Професори редовни.....4

Професори ванредни...8

Доцент.....1

Студената са положеним пријемним испитом.....27

Студената старих.....37

Студената у војсци или који се нису јавили на пројемни испит.....78

По питању наставника теоријских предмета Савет је поднео засебан предлог. Руковођен жељом да што пре школу стави у дејство, Професорски савет на једној од првих седница по ослобођењу донео је закључак да Академија почне рад одмах после пријемног испита. Међутим стање зграде, питање исхране и стамбено питање студената, недостатак најнужнијих средстава за рад (алата и материјала), поколебало је Савет и он је поново узео у разматрање питање обављања рада Академије. Ушли смо у јуни а зграда још непоправљена. Просторије које би се на брзину могле оспособити, могле би да послуже само двојици, или тројици професора да у њима отворе своје класе. Поставља се питање како обавити рад са осталим студентима, односно класама.

Постављена идеја да студенти и професори заједнички учествују у оправци зграде у Рајићевој 10 односно да једна група за то време у околини Београда слика пејзаж. Поред питања исхране и средстава за рад, искрсава и питање трајања школске године. Ако би она почела одмах до нове школске године имала би пет месеци. Кад

одвојимо месец дана неопходно потребног одмора између школске године испада да би школска година трајала једва четири месеца и то уз немоћност да обухвати и студенте који су војним дужностима спречени да је користе. Превладало је мишљење да је много здравије и исправније почети школску годину до сада утврђеним термином, а међувреме користити за оспособљавање Академије да нову школску годину почне припремама за редован рад.

Узете су у обзир све потребе које би се могле задовољити напорима учешћем професора и студената који су положили пријемни испит. Огрев и поправке зграде на првом месту. Савет се сложио да би питање огрева могло бити решено, уколико Народна власт не би сама могла да збрине ову потребу на време, на тај начин што би се образовала добровољна екипа студената и професора који би негде на терену извршили сечу дрва. При том би посао могао бити организован тако, да студенти имају могућност и за сликарски рад. Друга екипа остала би да помаже у оправци школске зграде у Рајићевој 10 уколико би дошло у обзир, а студенте и ове екипе слали би у непосредној близини Београда на смену.

Овај рад би био знатан допринос сређивању прилика наше Академије и студентима би се пружила могућност да време до почетка школске године употребе на корист и своју заједницу. Уколико могућност питања огрева и зграде треба да се реши на други начин, постоји схватање у Савету, базирано на расположењу студената да се време до почетка године употреби у корист и студената и заједнице на тај начин што би се групе студената и професора сместиле у некојим крајевима где би могли да помогну мештанима при пољопривредним радовима а да при том раде и на стручном развијању. Свакако све ово не зависи само од добре воље Савета већ и од услова који би се од стране надлежних за ово омогућили.

Подносећи све ово Министарству Савет моли за што хитнији поступак како по питању оних потреба које се могу реализовати у земљи тако и оних које се могу остварити одашиљањем комисија изабраних од стране Савета у непријатељске земље.

Смрт фашизму – Слобода народу!

За Ректора
Академије ликовних
уметности
Мило Милуновић